

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Przestrzenie społeczne na terenach o ekstremalnie zimnym klimacie na przykładzie Spitsbergenu

Tematem przewodnim rozprawy i jednocześnie przedmiotem pracy są przestrzenie społeczne na terenach o ekstremalnie zimnym klimacie zlokalizowane na największej prowincjonalnej wyspie Norwegii, Spitsbergenie, położonej w archipelagu Svalbard.

W pracy zwrócono uwagę na rolę i znaczenie przestrzeni społecznych w życiu mieszkańców odległej Arktyki, ogólną charakterystykę miejsc spotkań, pozytywy, negatywy, sposób ich wykorzystywania przez różne grupy społeczne oraz ich jakość i rozwiązania funkcjonalne. Surowy klimat, ekstremalnie niskie temperatury oraz występowanie zjawiska nocy i dnia polarnego sprawia, że przestrzenie społeczne na Spitsbergenie nie są typowymi wnętrzami urbanistycznymi, przestrzeniami publicznymi zlokalizowanymi na zewnątrz. Mimo swojej niestandardowej formy spełniają bardzo ważną rolę w życiu mieszkańców, wykształcając strefy do integracji i koegzystencji, dając poczucie przynależności do miasta i jego struktury społecznej.

Rozprawa doktorska składa się ze WSTĘPU, rozdziałów PRZESTRZENIE SPOŁECZNE NA TERENACH MIAST POŁOŻONYCH W POBLIŻU KOŁA PODBIEGUNOWEGO PÓŁNOCNEGO, ARCHIPELAG SVALBARD, PRZESTRZENIE SPOŁECZNE W MIEŚCIE LONGYEARBYEN NA SPITSBERGENIE i ZAKOŃCZENIA. Całość zakończona została spisem ilustracji, bibliografią oraz streszczeniem w języku polskim i angielskim.

WSTĘP zawiera motywacje podjęcia tematu, przedmiot pracy, stan badań i charakterystykę materiałów źródłowych. W tym rozdziale rozstały przedstawione cele pracy i metody badawcze, a także teza, zakres badań i konstrukcja pracy.

W rozdziale PRZESTRZENIE SPOŁECZNE NA TERENACH MIAST POŁOŻONYCH W POBLIŻU KOŁA PODBIEGUNOWEGO PÓŁNOCNEGO przedstawiono pojęcie przestrzeni społecznych w ujęciu socjologicznym i architektonicznym, a także przybliżono charakterystykę przestrzeni społecznych w miastach położonych w regionie koła podbiegunowego północnego na terenach Rosji, Kanady, Szwecji i autonomicznego terytorium Danii – Grenlandii.

Rozdział ARCHIPELAG SVALBARD został poświęcony tytułowemu norweskiemu archipelagowi wysp Arktyki. Przedstawiono położenie Svalbardu, rys historyczny, kontekst krajobrazowy, przyrodniczy, klimatyczny i społeczny, opisując jednocześnie osady zlokalizowane na największej wyspie archipelagu – Spitsbergenie.

PRZESTRZENIE SPOŁECZNE W MIEŚCIE LONGYEARBYEN NA SPITSBERGENIE zawiera opis wybranych do badań przestrzeni społecznych zlokalizowanych na terenie miasta Longyearbyen na Spitsbergenie. Analizie poddano ich rozwiązania funkcjonalne, kontekst, formę założenia urbanistycznego lub architektonicznego, skalę, zastosowane materiały, detal i kolor. W rozdziale zawarto także opis, wyniki oraz analizę badania ankietowego, wywiadów środowiskowych oraz badań terenowych. Rozdział zakończono dyskusją na temat wyników badań.

ZAKOŃCZENIE zawiera podsumowanie pracy i wnioski, w których zawarto potwierdzenie tezy.

Opierając się na uzyskanych wynikach badań i przeprowadzonych analizach zaprezentowano czynniki, których zastosowanie w procesie kształtowania przestrzeni społecznych na terenach o ekstremalnie zimnym klimacie na Spitsbergenie, determinuje przyjazny charakter tych przestrzeni i sprzyja ich aktywizacji.